

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Quid mereantur opera sabbathi, id est, feriatio, oratio, eleemosyna, siue
oblatio altaris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

fese, id est, ex opere operato, aut mereantur remissio-
nem peccatorum & salutem: hic finis impius est, dero-
gat Christo, quia aliâs gratis venisset, Galat. 2. & veri
Dei cultus sunt spirituales motus cordis, Fides, ti-
mor, dilectio proximi, de tali impio fine dicit Christus
Matth. 15. Gratis me colunt doctrinis & manda-
tis hominum. Sed si finis est politicus, ut cum dies
festi instituti sunt, vt populus certo tempore doceri
possit, vt faciant maiestatem verbi ministerio: Nā pro
pter ministerium verbi vt hoc retineatur in Ecclesia,
sunt instituti dies festi, vt audiamus & doceamur que
Christus nobis fecit & docuit, & quomodo sancti
viri Dei obedierunt Euangelio, vt ad illorum exem-
plum & nos sequamur Christum, sicut Paulus docet
Corinthios 1 Cor. 10. Imitatores mei estote, sicut &
ego Christi: tunc recte fiunt, & qui sic eos contem-
nunt, grauiter peccant.

Secundò, quia sabbathum sanctificare debemus,
id est, sancta opera facere, que nos sanctificant, hoc
fit per fidem quae est ex auditu verbi Dei, Rom. 10 L.
deo in ferijs Euangelium maximè audire debemus:
nam & hæc potissima ratio est institutæ feriæ. De-
inde orationes quibus loquimur cum Deo, & ipsum
invocamus & agnoscimus, vt saluatorem & crea-
torem nostrum. Id enim à nobis etiam exigitur. Ter-
tiò, & peccata nostra recolligere debemus, & contri-
tionem cordis habere, ac fide in Dei misericordiam
Deo reconciliari ac fratri, Matthæi quinto, id enim
verè opus sabbathi est, quo sanctificamus nos: accipi
mus quoque Dei beneficium participando de mensa
Domini, vt gratias agamus de exhibito redemptio-
nis beneficio, Cessamus quoque ab externis labori-
bus: vltimò oblationem facimus, quæ indè venit,
quod cùm olim conueniebat Ecclesia, singuli offere-
bant aliquod munus, & ex hac collocatione vna pars
ministris dabatur, reliqua distribuebatur pauperib⁹:
manauit

manauit hoc exemplum à populo Israël, qui sacrificati offerebant victimam, Leuit. 2.3.& 4 & partem dabant sacerdotibus. Ideoq; scriptum est Deuter. 16. Non apparebis vacuus coram me. Et si rectè oblatione inter opera sabbathi numeratur, quæ etiam placet Deo, id est, si fit ut iuuentur primùm ministri, & deinde pauperes; nam ut ministerium verbi conseruetur, debemus ministris gratiam & mercedem, & quod nondum oblationem, sed etiam eis omni tempore debemus alia maiora officia: nam per oblationem ministri, significatur omnis reuerentia quæ debetur ministro, Gal. 5. Is qui catechizatur, communicet &c &c. Corint 9. Qui altari seruit, viuit de altari. Attamen superstitiosa opinio in oblationibus improbadatur, qualis fuit olim ethnicorum & multorum nostrorum poribus, qua ingentia donaria attulerunt in templis, non hoc fine, ut ministros verbi aut pauperes iuvent, sed quia sentiebant hoc ipsum opus Deo tanquam cultum peculiarem atque honorem, & mereri sibi gratiam & salutem hoc opere, sicut hac iniusta opinione Iudæi cumulabant sacrificia: quare reprehenditur hæc superstitionis opinionum Psalm. 49. Non merentur ergo opera sabbathi iustificationem, sed fiunt à iam iustificatis & baptizatis fidelibus, tamen habent sua promissa præmia propter Christum ex misericordia in hac & post hanc vitam, i. Corint. 3. sicut enim stellæ differt &c.

3. Tertiò, Allegoria sabbathi propria est, quod sabbathum significat statum illum instauratæ naturæ post resurrectionem, in quo non solum cessabunt labores corporis, sed etiam calamitates & peccata. Non enim occupati carnalibus officijs, corpora non edent aut bibent, erimus liberi à peccatis & morte: talis quies erit illa noua vita, sed non tantum erit quies sed accedit sanctificatio, quæ est præcipua pars sabbathi, quia in illa quiete fruemur notitia Dei, & glorificabimur.